

Evolutie: een oud heidens idee

door Paul James-Griffiths, <http://creation.com/evolution-ancient-pagan-idea>

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (1977 of HSV)
Vertaling en voetnoten door M.V.

Anaximander (c. 610–546 BC) leerde dat mensen evolueerden uit vis. Zulke evolutionaire ideeën waren gewoon in de oude heidense samenlevingen zoals Griekenland en Rome.

Toen ik oude geschiedenis aan de universiteit studeerde kwam ik in aanraking met de opvattingen van de heidenen over de oorsprongen. Het was deze studie die ervoor zorgde dat ik evolutie en de opgegeven hoge leeftijd van de universum in twijfel trok. Het was later, na vele jaren van wetenschappelijk onderzoek, dat ik uiteindelijk bevrijd werd van het liberale begrip dat het naturalisme¹ wilde verzoenen met het christelijke geloof.

De Grieken

Toen ik de werken las van de Griekse filosofen, die leefden ca. 600-100 v.C., was ik verbaasd een oude evolutionaire theorie te ontdekken, en ook grote tijdperken, lang voor Darwin en de moderne opvattingen. De fragmenten van Anaximander (ca 610-546 v.C.) leerden dat “mensen oorspronkelijk geleken op een ander type dier, namelijk vis”.^[1] Dan was daar Democritus (ca 460-370 n.C.) die leerde dat primitieve mensen begonnen te spreken met “verwarde” en “onbegrijpelijke” geluiden, maar “geleidelijk woorden articuleerden”.^[2] Epicurus (341-270 v.C.) leerde dat er geen behoefte was aan God of goden, omdat het universum ontstond door een toevallige beweging van atomen.^[3]

Na hem zei de Romeinse naturalist Plinius de Oudere (23-79 n.C.): “... wij zijn zo onderworpen aan toeval dat toeval zelf de plaats inneemt van God; ze bewijst dat God twijfelachtig is”.^[4]

Betreffende de grote leeftijden van het universum, hadden Plato en vele Griekse filosofen de zienswijze dat het huidige universum miljoenen jaren geleden tot bestaan kwam. Lactantius, in de 4de eeuw n.C., zei:

“Plato, en vele andere filosofen, vermits zij onwetend waren over de oorsprong der dingen en dat van de oorspronkelijke tijd waarop de wereld werd gemaakt, zeiden dat er vele duizenden eeuwen [ages] zijn gepasseerd sinds dit mooie arrangement van de wereld werd gecompliceerd ...”.^[5] (Een ‘eeuw’ [age] betekent hier 1.000 jaren).

Egyptenaren, Babyloniërs en Hindoes

De Grieken ontleenden deze ideeën van de Babyloniërs, Egyptenaren en Hindoes, wier filosofieën teruggaan naar eeuwen daarvoor. Bijvoorbeeld, één hindoegehoof was dat Brahman (het universum) spontaan evolueerde op zichzelf zoals een zaadje, en dat het expandeerde en alles vormde wat bestaat, 4,3 miljard jaren geleden.^[6] Deze hindoes geloofden in een eeuwig universum dat cyclussen had van wedergeboorte, vernietiging en slaaptoestand, gekend als “kalpas”, te vergelijken met oscillerende “big bang” theorieën. We lezen ook in de hindoe *Bhagavad Gita* dat de god Krisjna zei: “Ik ben de bron van waaruit alle schepselen evolueerden”.^[7]

Betreffende de grote leeftijden van het universum, hadden Plato en veel Griekse filosofen de zienswijze dat dit huidige universum miljoenen jaren geleden ontstond.

¹ Naturalisme: In de filosofie de leer dat er niets kenbaar is of bestaat boven de natuur of het zijnde; leer waarin het bestaan van God wordt ontkend en al het bestaande uit natuurlijke oorzaken wordt verklaard. (Van Dale).

Sommige babyloniërs beweerden dat zij astronomische inscripties op kleitabletten hadden van 730.000 jaren oud; anderen zoals Berosus claimde 490.000 jaren voor de inscripties.^[4] De Egyptenaren beweerden dat zij al meer dan 100.000 jaren astronomie begrepen.^[8]

De vroege christelijke kerkvaders debatteerden constant met de heidenen over de leeftijd van de aarde, of over de ouderdom van de beschaving. Ze waren unaniem dat God de aarde minder dan 6000 jaar vóór hun schrijven had geschapen.^[9] Bijvoorbeeld, een van de meest invloedrijken, Augustinus (354-430 n.C.), wijdt in zijn beroemdste werk, *Stad van God*, een heel hoofdstuk (“Over de valsheid van de geschiedenis welke vele duizenden jaren toewijst aan het verleden van de wereld”), waarin hij schrijft:

Plato's symposium. Plato promoveerde een hoge leeftijd voor het universum.

“Laat ons dan de gissingen verwerpen van mensen die niet weten wat ze zeggen, wanneer zij spreken van de natuur en oorsprong van het menselijke ras. ... Ook zij zijn bedrogen door die hoog leugenachtige documenten die aan de geschiedenis vele duizenden jaren toewijzen, terwijl, rekening gehouden met de heilige geschriften wij menen dat nog geen 6000^[9] jaren zijn verlopen”.^[10]

Theophilus (115-181 n.C.), bisschop van Antiochië, schreef een apologetisch werk aan de heidense magistraat Autolycus over het probleem van lange tijdperken van de heidenen, en noemde Plato's 200 miljoen jaren periode tussen de Vloed en zijn tijd, en de bewering van Apollonius de Egyptenaar van 155.625 jaren sinds de schepping.^[11]

De oude heidenen kunnen hun grote tijdperken berekend hebben door middel van astrologie, want zij beschouwden astrologie als echte wetenschap. Julius Africanus (200-245 n.C.) schreef:

“De Egyptenaren, inderdaad, met hun pocherige noties van hun eigen antiquiteit, hebben een soort van berekening gemaakt door de hand van hun astrologen in cycli van myriaden jaren ...” [myriaden = 10.000-tallen].^[12]

Moderne heidenen?

Francis Crick, medeontdekker van de DNA-structuur, stelde dat aliens leven naar de aarde brachten.

Hedendaagse wetenschappers gebruiken complexere dateringsmethoden, b.v. radiometrie, om grote leeftijden te “bewijzen”. Maar, zoals *Creation* magazine dikwijls heeft aangetoond, zijn deze methoden **geen** tijdmeters maar *interpretaties* van metingen van zoiets als radioactieve vervalproducten, en zulke interpretaties zijn gebaseerd op foute veronderstellingen.^[13]

Recenter hebben wetenschappers “nieuwe” theorieën bedacht om te verklaren hoe het leven zich kon ontwikkeld hebben op aarde. Wijlen Francis Crick, de medeontdekker van de DNA-structuur

(samen met James Watson en Maurice Wilkins), geloofde dat “aliens” (buitenaardse wezens), en niet God, verantwoordelijk waren voor het leven op aarde.^[14]

Recenter werd veel gespeculeerd over de “parallele universum”-theorie, zoals in een recent artikel in *Scientific American* door Max Tegmark.^{[15][16]} Deze fantasie is vrij handig, want nu kan alles gebeuren, zoals in de science fiction *Matrix*² filmen! Maar, zo’n idee is al oud. Augustinus klaagde erover vóór 430 n.C. toen hij zei:

“Er zijn er ook nog die, alhoewel zij niet veronderstellen dat de wereld eeuwig is, de mening zijn toegedaan dat dit niet de enige wereld is, maar dat er talloze werelden zijn, of dat het inderdaad de enige is maar dat deze sterft, en wedergeboren wordt op vaste intervallen, en zonder aantal”.^[17]

Salomo schreef ongeveer 3000 jaar geleden:

“Wat er geweest is, dat zal er weer zijn. Wat er plaatsvindt, dat zal weer plaatsvinden. Er is niets nieuws onder de zon. Is er iets waarvan men kan zeggen: Kijk eens, dat is nieuw? In de eeuwen die voor ons geweest zijn, is het er al geweest” (Prediker 1:9-10).

We zouden ons moeten bekommeren om Theophilus’ woorden aan Autolycus, slechts ongeveer 150 jaar na Christus’ opstanding:

“Het is niet mijn bedoeling louter materiaal te leveren voor veel gepraat, maar om licht te werpen op het aantal jaren vanaf de oprichting van de wereld, en om de lege arbeid en onbeduidendheid van deze auteurs te veroordelen, want er zijn geen 20.000 maal 10.000 jaren van de Vloed tot de huidige tijd, zoals Plato zei; noch 15 maal 10.375 jaren zoals Apollonius de Egyptenaar uitgaf; noch is de wereld ongeschapen, noch is er een spontane productie van alle dingen, zoals Pythagoras en de rest droomden; maar, zijnde inderdaad geschapen, wordt ze ook bestuurd door de voorzienigheid van God, die alle dingen maakte; en de hele koers van de tijd en de jaren zijn duidelijk gemaakt aan hen die de waarheid willen gehoorzamen”.^[11]

“Van de schepping van de wereld tot aan de Vloed waren er 2242 jaren. ... Alle jaren vanaf de schepping van de wereld komen op een totaal van 5698^[9] jaren, en de overblijvende maanden en dagen”.^{[18][19]}

Referenties en eindnoten

1. Barnes, J., *Early Greek Philosophy*, Penguin Books, London, England, p. 72, 1987. .
2. Cartledge, P., *Democritus*, Phoenix, London, England, pp. 20–21, 1998.
3. *The Epicurus Reader: Selected Writings and Testimonia*, translated and edited by Brad Inwood and L.P. Gerson, introduction by D.S. Hutchinson, Hackett Publishing Company, 1994.
4. *Pliny the Elder, Natural history*, translated with an introduction and notes by John F. Healy, Penguin Books, London, England, p. 13, 1991.
5. Lactantius, *The Divine Institutes* 7:14, Of the first and last times of the world, <www.ccel.org/ccel/schaff/anf07.iii.ii.vii.xiv.html>.
6. *From The Mundaka Upanishad*, Understanding Hinduism, pp. 5–9, <www.hinduism.org.za/creation.htm>.
7. *The Bhagavad Gita*, translation and introduction by Eknath Easwaran, Penguin, Arkana, p. 142, 1985.
8. Augustine of Hippo, *City of God* 18:40, About the most mendacious vanity of the Egyptians, in which they ascribe to their science an antiquity of a hundred thousand years, AD>410, <www.ccel.org/ccel/schaff/npnf102.iv.XVIII.40.html>.
9. These figures are based on the Greek Septuagint translation (ca. 250 BC), while our English Bibles are mainly translated from the standard Hebrew (Masoretic) text. Dr Pete Williams shows why the Masoretic Text is likely to be closer to the original Hebrew in ‘[Some remarks preliminary to a Biblical chronology](#)’, *Journal of Creation* 12(1):98–106, 1998; <creation.com/chronology>.
10. Augustine, ref. 8, 12:10, <www.ccel.org/ccel/schaff/npnf102.iv.XII.10.html>.
11. Theophilus, *To Autolycus* 3:26, Contrast between Hebrew and Greek Writings, AD 181, <www.ccel.org/ccel/schaff/anf02.iv.ii.iii.xxvi.html>.

---

² The Matrix is een Amerikaanse sciencefictionfilm uit 1999 The Matrix is het eerste deel uit een trilogie. De andere twee delen zijn The Matrix Reloaded en The Matrix Revolutions. Alle delen zijn uitgegeven door Warner Bros. http://nl.wikipedia.org/wiki/The_Matrix.

12. *The Extant Fragments of the Five Books of the Chronography of Julius Africanus* 3(1), On the mythical chronology of the Egyptians and Chaldeans, <www.ccel.org/ccel/schaff/anf06.v.v.i.html>.
13. Walker, T., *The way it really is: little-known facts about radiometric dating*, *Creation* 24(4):20–23, 2002; [Radiometric Dating Q&A](#) <creation.com/dating>.
14. Bates, G., [Designed by aliens? Discoverers of DNA's structure attack Christianity](#), *Creation* 25(4):54–55, 2003; <creation.com/aliens>.
15. Tegmark, M., Parallel Universes, *Scientific American* 288(5):31–41, May 2003.
16. But it is unscientific and special pleading. See Sarfati, J., Multiverses: Parallel Universes, in: [Refuting Compromise](#), pp. 187–189, Master Books, Arkansas, USA, 2004.
17. Augustine, ref. 8, 12:11, Of those who suppose that this world indeed is not eternal, but that either there are numberless worlds, or that one and the same world is perpetually resolved into its elements, and renewed at the conclusion of fixed cycles, <www.ccel.org/ccel/schaff/npnf102.iv.XII.11.html>.
18. Theophilus, ref. 11, 3:28, Leading chronological epochs, <www.ccel.org/ccel/schaff/anf02.iv.ii.iii.xxviii.html>.
19. An exact date for the age of the Universe cannot be ascertained, but we know from Scripture that it is somewhat less than 7,000 years—see Freeman, T.R., [The Genesis 5 and 11 fluidity question](#), *Journal of Creation* 19(2):83–90, 2005; Sarfati, J., [Biblical chronogenealogies](#), *Journal of Creation* 17(3):14–18, 2003.

---

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm